

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617208736
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:7617208736.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu WM Consulting & Communication, s. r. o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 34 127 798, zastúpeného spoločnosťou Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598 proti žalovaným: 1) N. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, XXX XX R. a 2) N. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, XXX XX R., právne zastúpeným advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom ul. Sov. Hrdinov 66/163, 089 01 Svidník, o zaplatenie 5.741,71 eura s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 19Csp/199/2017-205 zo dňa 19.11.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku, t.j. výroku II. a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, t.j. výroku III.

Priznáva žalobcovi voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Konanie o nároku žalobcu nad sumu 2.608,10 eura s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.290,50 eura od 5.4.2017 do zaplatenia zastavuje.
II. Žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2.608,10 eura s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.290,50 eura od 5.4.2017 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
III. Žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou 06.04.2017 domáhal voči žalovaným v 1. a 2.rade zaplatenia sumy 5.741,71 eura s 10,80 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.684,71 eura od 26.09.2014 do zaplatenia a s 8 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.684,71 eura od 26.09.2014 do zaplatenia, pričom svoj návrh odôvodnil tým, že „dňa 21.09.2006 bola medzi žalovanými a právnym predchodcom žalobcu, Slovenskou sporiteľňou, a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 163.000,- Sk s premenlivou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 10,80 %. Žalovaní sa zmluvou zaviazali poskytnutý úver zaplatiť v mesačných splátkach, pričom úver mal byť zaplatený do 20.09.2016. Nakoľko žalovaní zmluvne dohodnuté povinnosti nesplnili, splnenie povinností im má uložiť súd. V žalobe bolo uvedené, že po zosplatení úveru bola pohľadávka veriteľa z úverovej zmluvy zmluvou o postúpení pohľadávok postúpená na žalobcu.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní namietali to, že predmetom konania je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy obsahujúci neprijateľné zmluvné podmienky. Poukázali tiež na to, že na Okresnom súde Bratislava V. prebieha konanie o zaplatenie pohľadávky z predmetnej zmluvy, pričom

o predmete žaloby rozhodnuté nebolo. Žalovaní osobitne namietali, že zmluva, nárok z ktorej je predmetom konania, je zmluvou bezúročnou a bezpoplatkovou nakoľko neobsahuje výšku, počet, termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov, je v nej aj poplatok. Taktiež vzniesli námietku premlčania vo vzťahu k jednotlivým splátkam splatným do okamihu zosplatnenia a namietali aj nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu.

Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola pod č. XXXXXXXXXX uzatvorená zmluva opísaná v žalobe. Zistil, že úver mal byť splácaný mesačnými splátkami po 2.300,- Sk so splatnosťou prvej splátky 20.10.2006, zaplatený mal byť do 20.09.2016. V zmluve bol dohodnutý poplatok za správu úveru 60,- Sk mesačne, ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 12,15 %. Slovenská sporiteľňa, a.s. pre porušenie zmluvných povinností žalovanými, omeškanie s platením úveru v splátkach, vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 09.09.2014. K uvedenému dňu pohľadávka predstavovala čiastku 5.711,50 eura. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovaným doručované na adresu ich trvalého pobytu, odkiaľ sa zásielky vrátili s tým, že adresát je neznámy. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1352/2014/CE Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila 25.09.2014 pohľadávku voči žalovaným žalobcovi. Postúpenie pohľadávky bolo žalovaným doručované taktiež na adresu ich trvalého bydliska uvedenú v úverovej zmluve. Na úhradu úveru bolo z dohodnutých 120 mesačných splátok uhradených len 65 splátok a celkovo bola uhradená len čiastka 4.644,77 eura.

Súd prvej inštancie taktiež zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V. z 03.09.2019 č.k. 1CbZm/1052/2015-268 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, bolo žalovaným uložené zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne z titulu zmenky vystavenej na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy sumu 2.608,10 eura, 6 %-ný úrok ročne z tejto sumy od 10.09.2014 do zaplataenia a zmenkovú odmenu vo výške 8,69 eura; zamietnutý bol nárok v prevyšujúcej časti, v žalobe bolo pritom žiadané zaplataenie sumy 5.711,50 eura so 6 %-ným úrokom ročne z tejto sumy od 10.09.2014 do zaplataenia a zmenkovej odmeny 19,04 eura; dôvodom zamietnutia bolo to, že zmenková suma nebola v blankozmenke vyplnená oprávnene.

Právne posudzujúc zistený skutkový stav a žalovanými vznesenú námietku premlčania mal súd za to, že žalovanými namietaná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre tvrdenú absenciu výšky, počtu a termínu splátok istiny, úroku a iných poplatkov nebola správna, nesprávne bola namietaná aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky o poplatku za správu úveru. Uviedol, že nebola zanedbaná ani odborná starostlivosť zo strany veriteľa. Za dôvodnú mal však námietku premlčania tých splátok úveru, ktoré neboli zaplataené do zosplataenia úveru, u týchto došlo k premlčaniu ešte pred zosplataením úveru. Za dôvodne uplatnené mal splátky splatné od 20.04.2014 do 20.09.2016, teda 30 splátok po 72,65 eura, čo predstavuje sumu 2.290,50 eura, dôvodný mal aj nárok na úroky z omeškania špecifikované v čiastočnom späťvzati žaloby z nezaplataených splátok úveru, ktoré neboli premlčané a to vo výške 317,60 eura. Dôvodné boli taktiež žiadané úroky z omeškania v zákonnej výške 8 % ročne zo sumy 2.290,50 eura od 05.04.2017 do zaplataenia. Pre späťvzatie žaloby zo strany žalobcu nad sumu 2.608,10 eura s 8 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.290,50 eura od 05.04.2017 do zaplataenia konanie pre čiastočné späťvzatie žaloby zastavil.

Procesnú námietku žalovaných vo vzťahu k rozhodnutiu v zmenkovej veci mal za nedôvodnú. Podľa súdu prvej inštancie rozhodnutie v zmenkovej veci nezakladá prekážku litispendencie ani res iudicata vo vzťahu k rozhodovaniu o hlavnom kauzálnom záväzku, pretože rozhodujúcou je výška pohľadávky rozhodnutá v konaní o hlavnom záväzku. Zmenkový záväzok zaniká zánikom pohľadávky a nie opačne. Podľa súdu prvej inštancie je rovnako zrejmé, že nie je možné uplatňovať z titulu zmenkového nároku vyššiu pohľadávku, než ktorá by bola konštatovaná z kauzálneho vzťahu súdnym rozhodnutím vydaným o hlavnom záväzku.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 4 ods. 2 písm. a), na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 nasl., § 565, § 103, § 101, § 517 ods. 2.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 Civilného sporového poriadku, majúc za to, že obe strany sporu mali vo veci približne rovnaký úspech, preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní, a to proti výroku II. a výroku III. z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Uviedli, že podstata ich odvolania spočíva v tom, že žalobcovi je napadnutým rozsudkom priznaná proti nim kvalitatívne a kvantitatívne tá istá suma, 2.608,10 eura, aká mu už bola právoplatne priznaná rozsudkom Okresného súdu Bratislava V. sp.zn. 1CbZm/1052/2015 z 03.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu

v Bratislave sp.zn. 1CoZm/7/2020 z 10.09.2020. Uviedli, že na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava poukázali v priebehu konania. Mali za to, že ak by vychádzali z predpokladu, že žalobcovi dlhujú sumu 2.608,10 eura, tak by žalobcovi nemali svedčiť na vymoženie dlhu dva exekučné tituly, vykonaním ktorých by namiesto dlžnej sumy 2.608,10 eura získal dvakrát túto sumu, t.j. 5.216,20 eura. Uviedli, že sú si vedomí toho, že jeden exekučný titul je z abstraktného právneho úkonu, zmenky, ale to nič nemení na tom, že ide o zabezpečovaciu zmenku, ktorou je zabezpečený dlh z kauzálneho právneho úkonu, z úverovej zmluvy a druhý exekučný titul by bol z kauzálneho právneho úkonu, z úverovej zmluvy, ktorá bola zmenkou zabezpečená. Poukázali na to, že sú si vedomí toho, že súdna prax pripúšťa popri sebe uplatniť samostatnými žalobami aj dlh zo zmenky, aj dlh zo zmluvy, ktorý je touto zmenkou zabezpečený. Domnievajú sa, že napr. v obchodnoprávných vzťahoch je to v poriadku a je vecou dlžníka, aby si ustrážil, aby sa veriteľ na jeho úkor uplatňovaním práva z oboch inštitútov bezdôvodne neobohatil. V súdnej veci však ide o spotrebiteľský právny vzťah a spotrebiteľ jednak nemá istotu, že veriteľ od neho nebude vymáhať dlh duplicitne a ani nemusí vedieť, či veriteľ má alebo nemá takto duplicitne postupovať a môže sa tak mylne domnievať, že musí platiť dvakrát. Poukázali na článok 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 87/102/EHS a navrhli posúdiť aký dopad má mať tento článok na výklad vnútroštátneho práva a či sa nemá na súdnu vec aplikovať tak, aby bol prijatý taký výklad inštitútu prekážky rozhodnutej veci ako prekážky postupu v konaní, podľa ktorého právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava V tvorí prekážku konania v súdnej veci, t.j. prekážku o rozhodnutej veci k žalobe. Podľa žalovaných existencia dvoch exekučných titulov na vymoženie dlhu sa im javí byť nespravodlivá, predstavujúca zneužitie práva, čo by nemalo požívať ochranu súdu. Poukázali aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 47/2019 z 15.10.2019. Navrhli napadnutý rozsudok vo výroku II. zmeniť, konanie v tejto časti zastaviť a priznať im náhradu trov celého konania v plnom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok vo výroku II. zmeniť a žalobu v tejto časti zamietnuť a priznať im náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedol, že v celom rozsahu výslovne popiera tvrdenia žalovaných nakoľko tieto tvrdenia nemajú právny základ a sú v rozpore s ustálenou judikatúrou. Poukázal na to, že zmenka je abstraktný právny úkon nezávislý od kauzálneho zmluvného vzťahu, konkurencia zmenkového sporu s kauzálnym sporom nie je prekážkou litispendencie ako sa mylne domnievajú žalovaní. Podľa žalobcu nie je smerodajné, či zmenka zabezpečuje kauzálny vzťah, ktorý má spotrebiteľský alebo obchodnoprávny charakter. Je evidentné, že žalovaní sa snažia zneužiť ustanovenia upravujúce ochranu spotrebiteľa vo svoj prospech, avšak žalobca ako aj jeho právny predchodca si počínali tak aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa. Pokiaľ sa žalovaní odvolávajú na údajnú „nespravodlivosť“, uviedol, že sú to žalovaní, ktorí zapríčinili súdne konanie, pretože si neplnili svoje zmluvne dohodnuté povinnosti riadne a včas. Žalobca sa pokúšal so žalovanými dohodnúť mimosúdne aj počas súdneho konania, nebránil sa uzatvoreniu súdneho zmiernu, ku ktorému však mali žalovaní odmietavý postoj. Žalovaní neuhradili na účet žalovaného žiadnu sumu a od začiatku súdneho konania vedeného Okresným súdom Bratislava V. využívali všetky prostriedky procesnej obrany aby sa vyhli plateniu svojich záväzkov. Žalobca mal za to, že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktorý sa žalovaní odvolávajú, je v danej veci nepoužiteľný preto, že sa tento nález zaoberá ručiteľským záväzkom, ani jeden zo žalovaných však nie je ručiteľom, resp. druhotným subjektom, obaja žalovaní sú priamymi úverovými dlžníkmi. Žalobca uviedol, že v prípade, ak žalovaní uhradia na predmetný nárok z úverového vzťahu akúkoľvek sumu, táto bude započítaná na zmenku a v tejto časti dôjde k čiastočnému zániku nároku z titulu čiastočného plnenia, resp. z dôvodu čiastočného zániku kauzy. Nakoľko však žalovaní doposiaľ neuhradili na účet žalobcu žiadnu sumu, k zániku kauzy, resp. k zníženiu zmenkovej sumy nedošlo. Žalobca uviedol, že odvolanie žalovaných je nedôvodné, neobsahuje žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by malo dôjsť k zrušeniu rozsudku a dokonca priznaniu nároku na náhradu trov konania žalovaným. Žalovaní v odvolaní neuviedli žiadne relevantné skutkové tvrdenia, z ktorých by malo vyplývať, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, resp. dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej aj len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania.

Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 29.09.2021 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie dôvodným nebolo.

5. Odvolacia argumentácia žalovaných, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie bola konštruovaná na tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených podstatných tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05).

6. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právny záver, ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení. V rozhodnutí dal jasné, zrozumiteľné, dostatočne konkrétne a v logickej postupnosti sformulované vysvetlenie dôvodov rozhodnutia ku ktorému dospel. Zaoberal sa všetkými tvrdenými skutočnosťami, dôkazmi a námietkami, správne ich v jednotlivosti, ako aj vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a dospel tak k správne právnemu záveru.

Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a preto k odvolacím dôvodom žalovaných len na zdôraznenie jeho správnosti dodáva:

9. Predmetom konania je nárok zo záväzkového vzťahu spotrebiteľského charakteru vzniknutého dňa 21.09.2006, t.j. v čase, keď právny poriadok Slovenskej republiky neupravoval neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi - spotrebiteľovi zmenkou (ustanovenie § 5a ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa stalo súčasťou právnej úpravy od 01.05.2014).

10. Zabezpečovacia zmenka je abstraktným cenným papierom predstavujúcim prostriedok možného uspokojenia pohľadávky, ktorú zabezpečuje. Zmenkový záväzok je pritom samostatným, oddeleným od záväzku, ktorý je pôvodom jeho vzniku, čo znamená, že je možné popri sebe samostatnými žalobnými návrhmi uplatniť nárok zo zmenky aj zo zmluvy. Tieto teoretické, aj súdmi judikované možnosti nepopreli ani žalovaní, výslovne to uviedli v odvolaní s argumentom výhrady, že by to malo byť prípustné v obchodnoprávných vzťahoch, nie však vo vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ. Pre uvedené rozsudok Okresného súdu Bratislava V. sp.zn. 1CbZm/1052/2015 z 03.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 1CoZm/7/2020 z 10.09.2020 tvorí podľa žalovaných prekážku rozhodnutej veci vo vzťahu k nároku, ktorý je predmetom konania, taký výklad vnútroštátnej právnej úpravy by mal byť súdom prijatý vzhľadom na článok 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 87/102/EHS.

11. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci, res iudicata, je procesnou podmienkou vzťahujúcou sa k právnemu princípu ne bis in idem (nie dvakrát o tom istom), ktorá je daná totožnosťou viacerých znakov veci, ktorú prejednáva súd, a to totožnosťou účastníkov a totožnosťou samotnej veci (kauzy) žalobného nároku aj žalobného dôvodu.

12. Aj keď sa vystavenie zmenky opiera o určitý dôvod (kauzu), zo zmenky vzniká špecifický (zmenkový) právny vzťah, ktorého abstraktnosť tkvie v tom, že právny dôvod (kauza) pre jeho existenciu nie je významný a zo zmenky nevplyva.

13. Vychádzajúc z uvedeného, to, že žalobca disponuje právoplatne rozsudkom Okresného súdu Bratislava V. priznanou pohľadávkou neznamená, že je daná prekážka res iudicata nakoľko rozsudkom nebola priznaná pohľadávka žalobcu z úverovej zmluvy, ale pohľadávka zo zabezpečovacej zmenky.

14. Neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci však podľa odvolacieho súdu súčasne neznamená, že z ekonomického hľadiska by mal žalobca získať duplicitné plnenie keďže zabezpečovacia zmenka a plnenie na jej základe priznané je vo svojej podstate zdrojom sprostredkovane slúžiacim veriteľovi „k pokrytiu“ zmenkou zabezpečenej pohľadávky (Najvyšší súd Českej republiky rozsudok z 23.05.2012, sp.zn. 29Cdo/690/2010) a v prípade úspechu veriteľa tak v konaní o plnenie zo zabezpečovacej zmenky, ako aj v konaní o plnenie z úverovej zmluvy dlžník môže zabrániť dvojitému plneniu v prípadnom konaní o výkon rozhodnutia (Najvyšší súd Českej republiky sp.zn. 25Cdo/1839/2000 z 22.08.2002).

15. Žalovaní mali za to, že konanie žalobcu uplatňujúceho voči nim nielen nárok zo zabezpečovacej zmenky ale aj z úverovej zmluvy je okrem toho zneužitím práva.

16. Zneužitie práva patrí medzi tie inštitúty, ktoré majú v procese interpretácie noriem súkromného práva podstatný význam, na jeho základe je možné limitovať taký výkon subjektívneho práva, ktorý je síce právne dovolený, ale jeho následky môžu viesť k ujme vo sfére iného subjektu.

17. Zákaz zneužitie práva sa vzťahuje na zásahy do práv a oprávnených záujmov iných, len ak k zásahu dôjde: a/ pri výkone práv v súkromnom práve, b/ pri výkone povinností v súkromnom práve, c/ bez právneho dôvodu, d/ prekročením rozsahu subjektívneho práva toho, kto vykonáva právo alebo povinnosť nad vymedzený rozsah. Z uvedeného pramení záver, že právne dôvodný zásah do subjektívneho práva iného subjektu je dovolený. Ak je dovolený, nemožno takéto konanie kvalifikovať ako porušenie zákazu zneužitia práva. Dôsledkom zneužitia práva pri výkone oprávnení alebo právnych povinností v súkromnom práve je protiprávnosť a spravidla materiálna alebo nemajetková ujma, ktorá vznikne tomu, do práv ktorého bez právneho dôvodu zasiahol iný subjekt a to pri výkone svojich práv a povinností. Takýto zásah, výsledkom ktorého je protiprávnosť zakladá aj právnu zodpovednosť za spôsobenú ujmu (škodu). (J. Prusák: Teoretické otázky zákazu zneužitia práva v zborníku Zákaz zneužitia práva, Iura Edition, spol. s r.o., Bratislava 2001, str. 59).

18. Vychádzajúc z teoretických východísk uvedených v predchádzajúcom bode, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, v kontexte s tým, že žalovaní v konaní ani netvrdili, že žalobcovi na úhradu záväzku zo zmluvy po zosplatnení úveru plnili, čo i len čiastočne, nie je možné postup žalobcu domáhajúceho sa procesne prípustným spôsobom svojho nároku na plnenie zo zmluvy na súde v daných skutkových okolnostiach hodnotiť ako postup nespravodlivý, zneužívajúci právo. Takým by bol len postup smerujúci k reálnemu získaniu duplicitného plnenia.

19. Odvolací súd, posudzujúc argumenty žalovaných aj s ohľadom na možný dopad povinnosti štátu chrániť práva spotrebiteľov, nedospel k záveru o tom, že podstata tejto ochrany by mala zakladať konštatovanie existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci len pre status žalovaných ako spotrebiteľov keď je zrejmé, že o prekážku res iudicata v prejednávanej veci nešlo a dvojakému plneniu v prospech žalobcu slúžia prostriedky uplatniteľné v možnom vykonávacom konaní.

20. Pokiaľ žalovaní poukazovali na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 47/2019 z 15.10.2019 je potrebné uviesť, že v tam posudzovaných okolnostiach sa Ústavný súd zaoberal morálnym problémom v zmysle toho, či je v súlade s dobrými mravmi sankcionovanie ručiteľa z kauzálneho záväzku popri zmenkových úrokoch aj úrokmi z omeškania. Ručiteľ totiž je, ako ústavný súd zvýraznil, na rozdiel od dlžníka len druhotným subjektom vo veriteľsko-dlžníckom vzťahu.

V konkrétnej veci žalovaní sú, jazykom Ústavného súdu, prvotnými dlžníkmi; zo záväzkového vzťahu vzniknutého na základe úverovej zmluvy prijatím peňažných prostriedkov ako úveru profitovali, tvrdenia

žalobcu o tom, že na úhradu dlhu nič neplatia nevyvrátili, skutkové okolnosti preto nezodpovedajú nosnej myšlienke rozhodnutia Ústavného súdu, ktorým taktiež v rámci odvolania žalovaní argumentovali.

21. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd dospel k záveru o tom, že odvolacie dôvody žalovaných neboli spôsobilé zvrátiť rozhodnutie súdu prvej inštancie tým, že by vyhovel ich odvolaniu, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný. Odvolací súd mu preto voči žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP. Existencia dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania nebola v zmysle § 257 CSP tvrdená, zo spisu ani nevyplynula.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.